

Dades del document

Investigador: Pérez Nespereira, Manuel

Data de publicació: 2011-06-15

Descripció

S'havia començat a publicar en quaderns l'any 1858, si bé serà durant l'any 1862 que se li donarà format definitiu en volums anuals, que correspondran al període 1862-1870.

Editada en 4rt major, aproximadament mida foli.

La finalitat d'aquesta publicació s'explica al primer número en paraules del propi Bergnes de las Casas. "La Abeja", diu, pretén transcriure passatges d'autors alemanys, tant científics com literaris, mirant d'apropar els nous coneixements als professors, estudiants i "vulgo" de casa nostra. La ciència alemanya, assenyala l'editor, és poc coneguda a Espanya, i el coneixement que se'n té ve filtrat pel sedàs de França. La publicació, continua Bergnes, vol trencar aquesta intermediació, donant al mateix temps ressenyes d'obres aparegudes a Alemanya i biografies d'autors cèlebres de les ciències i les lletres. Manuel Jorba afirma que " els sis volums(...) posen de manifest un interès especial pel món alemany i per les ciències físiques i naturals, tot relacionant-les, com a Das Kosmos de Alexander von Humboldt, amb la filosofia i sense perjudici de l'interès per escriptors romàntics com Heine o Jean Paul Richter, al qual Bergnes dedica un extens article". Amb tot, cal puntualitzar que, si bé el gruix de les aportacions està constituït tant per articles de caire científic, no és menor el desenvolupament d'una prolífica secció literària més universalista, on al costat de Jean Paul Richter trobem Goethe, entre d'altres amb la traducció completa del Fausto, MacPherson amb les seves cròniques d'Ossian, La Divina Comèdia de Dante Aligheri, amb la traducció i el text italià, i gran part del poema hindú Ramayana.

Sobre temàtiques concretes cal diferenciar la germanofília militant -les biografies d'Humboldt (Berlín, 1769-1859) i Richter (Wunsiedel, 1763- Bayreuth, 1825), les cites de Frederic de Prússia i, sobretot, el poema d'Ernst Ardt La pàtria del alemany-, d'un universalisme humanista molt present en tota la publicació. La presència de pensadors, científics i literats defuig aviat l'àmbit alemany per donar cabuda a una àmplia representació internacional, i recull temàtiques de vegades més relacionades amb el tarannà i la tradició mediterrània o anglo-saxona, així com amb autors de la Grècia clàssica, tant del gust del propi Bergnes de las Casas. Atenció especial mereixen les biografies que donen una imatge més clara dels interessos dels

col·laboradors i, sobretot, del fet que “La Abeja” defuig amb claredat d’una germanofília excoent. Tot i la importància de l’espai dedicat a Richter o a Alexander von Humboldt, no podem obviar que, en els següents volums de “La Abeja”, hi trobem un ventall molt ampli i variat de biografies, que van des del Marquès de la Romana a Torcuato Tasso, passant Confucio o Montaigne. No obstant això, alguna cosa s’havia de produir per donar pas a una progressiva manca de representació d’escriuts científics forans, al temps que s’incrementava la traducció d’obres literàries. En els dos primers volums de la revista, la presència de científics alemanys és aclaparadora, però, en canvi, en endavant la literatura ocupa més espai i els articles de caire científic, ja siguin de geografia, zoologia o botànica, apareixen normalment sense signar.

Informació

“La Abeja” és obra molt personal de Bergnes de las Casas, i en aquest sentit l’hem d’entendre com el coronament del procés de difusió de la cultura europea que realitza des de la difusió dels primers romàntics, tant des de la seva tasca com a traductor i escriptor, com en tant que editor. En aquesta tasca sobresurt en accions culturals tan importants com la traducció el 1836 al català de Lo Nou Testament, obra de Josep Melcior Prat i Colom (Prats de Rei, 1780- Sant Sebastià, 1855). L’aparició de la Biblioteca Selecta Portàtil y Econòmica, en 43 volums, entre 1831 i 1833, en què trobem obres clàssiques i contemporànies espanyoles, però també les traduccions al castellà de Walter Scott i Chateaubriand o de Las mil y una noches. També en el camp de l’edició cal destacar la publicació del periòdic “El Vapor” (1833 i 1835). Com a antecedent natural de “La Abeja” en el camp de les revistes enciclopèdiques, no podem oblidar la publicació “El Museo de las Familias” (1838-1841). Certament, en el paisatge intel·lectual del moment, Bergnes de las Casas és una “rara avis”. Tot i participar en els estudis filològics per al coneixement de la història de la llengua catalana, i haver estat mantenidor dels Jocs Florals el 1861, s’allunya dels impulsors de la Renaixença a fi de no aguditzar, segons afirma ell mateix, el caire hel·lenitzant, mediterrani, que el diferenciés radicalment de la literatura castellana.

Pel que fa estrictament a “La Abeja” hem de suposar una distribució força minoritària, reduïda a cenacles intel·lectuals i a institucions i corporacions de tipus cultural, com era el cas de l’Ateneu Català. La Revista, atès el seu caràcter de difusora de la ciència i la cultura entre els seus lectors, no intervé en cap polèmica exterior a ella mateixa, i no sembla que el contingut de les seves planes tinguin un ressò que vagi més enllà dels cercles intel·lectuals positivistes que foren probablement els seus lectors fonamentals.

Descripció d'autors

Librería de D. Juan Oliveres, Editor. Impresor de S. M. Calle Escudillers, 57

Por lo no firmado y como editor responsable, Juan Oliveras

Antonio Sánchez-Comendador i Paquiucci (Madrid 1813, Barcelona 1888), catedràtic en mineralogia i zoologia de la Universitat de Barcelona, fundador del Museu d'Història Natural de la facultat de Ciències i soci corresponsal de l'Acadèmia físicomèdicoestadística de Milà.

Bibliografia

Fontana, Josep [et al.]. "Naturalisme, positivisme i catalanisme: 1860-1890". En: Gabriel, Pere (dir.). ***Història de la Cultura Catalana*** , Barcelona: Edicions 62, 1994-1998, vol. 5.

Llanas, Manuel. ***L'edició a Catalunya: el segle XIX*** . [Barcelona]: Gremi d'Editors de Catalunya, 2004